

УДК 613.221:613.953.11.

ЖАСҚА ДЕЙІНГІ БАЛАЛАРДЫҢ ДАМУЫНА ТАМАҚТАНУ ТҮРІНІҢ ӘСЕРІ

Т. С. Шонтасова, Б. С. Баяхметова, С. Н. Нуриева, Р. Р. Сейтканова

Семей қаласының мемлекеттік медицина университеті**Влияние вида вскармливания на развитие детей***Таким образом, исключительно грудное вскармливание в первые 6 месяцев жизни имеет большое значение для гармоничного физического развития у детей.***Effect of feeding type the development of children***Thus, exclusive breastfeeding for the first 6 months of life is of great importance for the harmonious physical development in children.*

Қазір ДДСҰ-ның нұсқауы бойынша табиғи тамақтану дегеніміз тек қана омырау сүтімен 6 айға дейін тамақтандыру. Емдеу – профилактикалық мекемелерде табиғи тамақтандыру бойынша кеңес жүргізу омырау сүтімен тамақтандыруды мерзімін ұзартуға және насихаттауға мүмкіндік береді [3].

Зерттеу мақсаты: 1жасқа дейінгі балалардың ауыршандылығының, физикалық және нервті-психикалық дамуының тамақтану түріне байланысты (табиғи, аралас және жасанды) болуына баға беру.

Бақылауда болған 1 жасқа дейінгі 64 балаланың амбулаторлық картасына анализ жүргізілді. Тамақтану сипатына байланысты балалар 3 топқа бөлінді: I топ - 6 айға дейін тек табиғи тамақтанатын 31 бала, II топ – аралас тамақтанатын 22 бала, III топты- туғанынан жасанды тамақтанатын және алғашқы 1,5-2 ай аралығында табиғи тамақтануда болған 11 бала құрады. Балалардың барлығының дені сау, уақытында жетіліп туған, Апгар шкаласы 7 - 9 балды құрады. Топтағы балалардың табиғи тамақтануда болу ұзақтығы және II топтағы балаларға қосымша жасанды қоспа енгізу мерзімі мен сипаты анықталды. Балалардың физикалық дамуы 6 айға дейін және 1 жасқа толғанда бағаланды. I топтағы балалардың II топқа қарағанда омырау сүтімен тамақтануы нақты ұзақ болды, орташа $12,1 \pm 0,12$ және $8,5 \pm 0,26$ айға сәйкес, III топтағы балалардың омырау сүтімен тамақтану ұзақтығы орташа $1,5 \pm 0,08$ айды құрады. II топтағы балаларға қосымша тамақ 5,5-6 ай аралығында ботқа, көкөніс - жеміс пюресі және айран түрінде берілген. Жасанды тамақтануда болған

балалардың бірінші жарты жылдықта 32,6% орташа 3,5 айынан бастап жасанды сүт қоспасымен тамақтанған, ал 17,5% орташа 4,2 айынан бастап айранмен тамақтанған. 3 топтағы балалардың физикалық дамуына келетін болсақ, 6 айға толғанда I топтағы балалардың салмағы II және III топтағы балалармен салыстырғанда айқын жоғары болып, орташа $8,170 \pm 75,3$ г., және $7,890 \pm 0,65$ г; $7,930 \pm 0,35$ сәйкес құрады. 6 айда II топтағы балалардың I және III топтағы балаларға қарағанда бой көрсеткіші төмен болды: $67,4 \pm 0,24$ см; $65,1 \pm 0,37$ см; $66,9 \pm 0,33$ см сәйкес. Балалар 1 жасқа толғанда I топтағы балалардың салмағы да басқа топқа қарағанда жоғары болды, яғни $10675,4 \pm 125,3$ г; $10486,4 \pm 83,6,3$ г; $10553,6 \pm 112,4$ г сәйкес. Сондай-ақ, 3 топтағы балалар арасында бой көрсеткіші жағынан нақтылы айырмашылық болған жоқ, яғни $76,1 \pm 0,27$ см; $76,3 \pm 0,25$ см және $76,9 \pm 0,23$ см сәйкес.

Сонымен, 6 айға дейін тек табиғи тамақтану балалардың физикалық дамуында маңызды әсерін көрсетті.

Литература:

1. Schanler R.J., O'Connor K. Pediatricians' Practices and Attitudes Regarding Breastfeeding Promotion. *Pediatrics* 1999; 103: e35.

2. Claus B.J., Hall-Harris E.B. Development of a breastfeeding support program at Naval Hospital Sigonella, Italy. *Pediatr Nurs* 1999; 25: 161—166.

11. Rea M.F., Venansio S.I., Martines J.C., Savage F. Counseling on breastfeeding: assessing knowledge and skills. *Bull World Health Organ* 1999; 77: 492—498.

УДК 614.2:616.8 - 036.12 - 053.5

ПОРАЖЕНИЕ ОРГАНА ЗРЕНИЯ У ДЕТЕЙ, С НЕВРОЛОГИЧЕСКИМИ ЗАБОЛЕВАНИЯМИ

Л. П. Боровикова

Учреждение «Офтальмохирургия», г. Семей

Характер и частота поражения органа зрения, перечисленные в статье, подтверждают значимость первичного осмотра и динамического наблюдения за состоянием органа зрения у детей с неврологическими заболеваниями для оказания им качественной медицинской помощи.

Неврологиялық ауру балалардың көру органының зақымдануы

Мақалада реттелген көру органының зақымдану сипаты мен жиілігі подтверждают значимость алғашқы тексерудің және неврологиялық ауру балалардың көру органының жағдайын динамикалық бақылаудың оларға сапалы медициналық жәрдем көрсету үшін маңыздылығын дәлелдейді.

Involvement of vision organ of children with neurology diseases

Character and frequency involvement of vision organ, enumerated in the article confirm significance of the first examination and dynamical observation the condition of vision organ of children with neurology diseases for giving them qualified medical aid.